

Biroul permanent al Senatului

Bp... 382 / 18.07.2022

Biroul permanent al Senatului

L... 490 / 20.07.2022

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru declararea zilei de
30 noiembrie ca Ziua națională a tezaurului uman viu**

Analizând propunerea legislativă pentru declararea zilei de 30 noiembrie ca Ziua națională a tezaurului uman viu (b382/17.06.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3036/20.06.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D727/21.06.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect declararea zilei de 30 noiembrie ca Ziua națională a tezaurului uman viu.

Potrivit Expunerii de motive, intervențiile legislative preconizate au ca scop „*creșterea gradului de recunoaștere și vizibilitate a păstrătorilor și transmițătorilor elementelor de patrimoniu cultural imaterial în cadrul comunităților din care fac parte, al specialiștilor și al publicului larg, precum și promovarea acelor persoane care, făcând dovada caracterului excepțional al performării, sunt capabile să transmită un anumit element de patrimoniu imaterial, în forma și cu mijloacele tradiționale nealterate, contribuind, astfel, la asigurarea viabilității acestuia*”.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, nu sunt clar prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, nici finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea implicațiilor pe care reglementarea propusă le are asupra legislației în vigoare, și nici măsurile de implementare a soluțiilor legislative preconizate ori impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

Menționăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr. 682 din 27 iunie 2012, „*dispozițiile art.6 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare instituie obligația fundamentării actelor normative. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art.1 alin.(5) [...]*”.

Totodată, referitor la evocarea, în cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare, a Ordinului ministrului culturii nr. 2491 din 27.11.2009 pentru aprobarea Regulamentului de acordare a titlului de TEZAUR UMAN VIU, semnalăm că, *de lege lata*, respectivul regulament este aprobat prin **Ordinul ministrului culturii nr. 2893 din 14.04.2021**, fiind necesar să se efectueze cuvenita rectificare.

4. Analizând conținutul propunerii legislative, semnalăm că potrivit art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.

De asemenea, se poate observa că dispozițiile prezentei propuneri legislative au un caracter declarativ, deoarece acestea nu sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia, ci sunt, mai degrabă, generate de dorința, de a stabili, fără echivoc și într-un singur caz, declararea zilei de 30 noiembrie ca Ziua națională a tezaurului uman viu.

Astfel, formulările „*pot organiza sau sprijini logistic și material*”, respectiv „*pot aloca fonduri din bugetele proprii*”, utilizate la art. 2 alin. (1) și (2), nu au caracter imperativ, nu instituie obligații în sarcina autorităților administrației publice centrale sau locale sau a altor subiecți de drept, ci sunt redactate sub forma unor recomandări, rămânând la aprecierea entităților anterior menționate în ce măsură vor pune în aplicare dispozițiile preconizate. Astfel, sunt încălcate dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, prin modul de exprimare, actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu.

Caracterul pur declarativ al propunerii legislative, prin care nu se constituie în mod efectiv drepturi și obligații, este de natură să determine ambiguități cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce. Or, de esența unei legi, ca act juridic al Parlamentului, este însuși caracterul normativ al acesteia, iar nu unul eminent declarativ, lipsit de efecte juridice. De aceea, apreciem că o asemenea sferă de reglementare poate fi realizată printr-o simplă declarație a Parlamentului, fără caracter normativ.

Prin urmare, apreciem că, sub aceste aspecte, propunerea legislativă este susceptibilă a încălca prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta referitoare la calitatea legii, prin raportare la art. 3 alin. (1) coroborat cu art. 52 alin. (1) din Legea nr. 24/2000.

Potrivit jurisprudenței constituționale, o lege trebuie să fie elaborată în conformitate cu Constituția, să reprezinte actul juridic al Parlamentului, să exprime și să reglementeze relații sociale generale. Caracterul normativ al legii impune stabilirea unor dispoziții exprese referitoare la drepturi și obligații ce trebuie stabilite în sarcina destinatarilor normei juridice, dar și a consecințelor nerespectării acestor obligații, prin instituirea de sancțiuni.

5. Sub rezerva celor exprimate la pct. 4 de mai sus, semnalăm că propunerea legislativă poate fi îmbunătățită și din punctul de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, astfel:

a) la **titlu**, menționăm că expresia „*tezaurului uman viu*” este improprie stilului normativ, deoarece nu este definită în prezenta propunere legislativă. Ca urmare, pentru un spor de rigoare normativă, recomandăm reformularea **art. 1**, astfel încât să fie definită respectiva expresie;

b) pentru asigurarea unității în redactare cu alte acte normative similare, având în vedere și observațiile formulate la **lit. a)** supra, recomandăm reformularea **titlului** și a **art. 1**, astfel:

„*Lege pentru instituirea zilei 30 noiembrie ca Ziua națională a tezaurului uman viu*”;

„*Art. 1. - Se instituie ziua 30 noiembrie ca Ziua națională a tezaurului uman viu. În înțelesul prezentei legi, prin expresia «tezaur uman viu» se înțelege ...*”;

c) la **art. (2) alin. (1)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „*dedicate zilei naționale prevăzută la alin. (1)*” trebuie înlocuită cu sintagma „*dedicate zilei naționale prevăzute la alin. (1)*”.

PRESEDINTE
Florin JORDACHE

București
Nr. 824/14.07.2022